

החוקה הרשמית של משחק הפטנק

ישים על כל מגרשי מועדוני הפטנק הרשומים והמוכרים ע"י ההתאחדות הישראלית וההתאחדות הבינלאומית של

הפטנק והפרובנסל (F.I.P.J.P) - ינואר 2009.

(תרגום עברי)

(השינויים והתיקונים בהוראות החוקה מסומנים בצבע כחול)

הוראות כלליות

סעיף 1 – הרכבים של קבוצות

הפטנק הוא ספורט אשר בו :

- שלושה שחקנים משחקים נגד שלושה שחקנים (שלושת).

ניתן לשחק גם :

- שני שחקנים נגד שני שחקנים (זוגות).

- שחקן אחד נגד שחקן אחד (יחידים).

אין לשחק בכל צירוף שונה מזה המתואר לעיל.

סעיף 2 – מאפיינים של כדורים מאושרים

ספורט הפטנק משוחק עם כדורים מאושרים על ידי האיגוד הבינלאומי של הפטנק וסגנון הפרובנסל

(F.I.P.J.P) ואשר עומדים באמות המידה (קריטריונים) הבאים :

(1) עשויים מתכת.

(2) קוטרם בין 7.05 ס"מ (מינימום) ל- 8 ס"מ (מקסימום).

(3) משקלם נע בין 650 גרם (מינימום) ל- 800 גרם (מקסימום).

הסמל המסחרי של היצרן והמשקל חייבים להיות חרוטים על הכדורים וחייבים להיות

תמיד קריאים.

בתחרויות של שחקנים בגיל 11 שנה או פחות, הם רשאים להשתמש בכדורים שמשקלם

600 גרם וקוטרם 65 מ"מ בתנאי שהם עשויים על ידי אחד מהיצרנים המורשים.

(4) אסור שיהיו עשויים מעופרת או מילוי חול. כהוראה כללית, אין לחמם את הכדורים

בכל דרך שהיא, ולא לשנותם אחרי ייצורם ע"י יצרן מורשה. מודגש כי אסור חימום -

חוזר של הכדורים כדי לשנות את הקושיות שנקבעה על יד היצרן.

אולם, את שמו המלא של השחקן (או ראשי תיבות), מותר לחרוט עליהם, כמו גם סמל (לוגו),

ראשי תיבות שונים, סמלים, בהתאם למפרט היצרן.

סעיף 2 א – עונשים בגין שימוש בכדורים לא תקינים

שחקן שנמצא אשם בהפרת תנאי (4) דלעיל נפסל מיידית מלהשתתף בתחרות יחד עם חבריו לקבוצה.

אם כדור לא "טופל בחימום" אלא התבלה, או עקב ייצור פגום, אינו עובר בהצלחה מבחן רשמי, או

אינו תואם את הכללים שנקבעו בפסקאות (1), (2) ו-(3) דלעיל, השחקן חייב להחליפו. הוא רשאי גם

להחליף את כל סדרת הכדורים שברשותו.

תלונות המתייחסות לשלושת הפסקאות הנ"ל מתקבלות רק לפני תחילת המשחק. אי לכך, זה עיניינם

של השחקנים להבטיח שהכדורים שלהם ושל יריביהם תואמים להוראות דלעיל.

תלונות המתייחסות לפסקה (4) מתקבלות בכל זמן במהלך המשחק, אך יש להגישן לפני תום משחקון.

למרות זאת, מסוף המשחקון השלישי ואילך, אם תלונה שהוגשה על הכדורים של יריב נמצאה לא

נכונה, יוספו 3 נקודות לקבוצה היריבה.

השופט או חבר השפטים של התחרות רשאי לבצע בכל עת בדיקת הכדורים של שחקן זה או אחר.

סעיף 3 – כדורונים (כדורוני מטרה = קושונה) מאושרים

כדורונים (קושונה) עשויים מעץ או מחומר סינטטי שעליהם מסומן סמל היצרן ובעלי אישור FIPJP בהתאם למפרט המדויק המתייחס לתקנים הנדרשים.

קוטרם חייב להיות 30 מ"מ (אפיצות: ± 1 מ"מ).

כדורונים צבועים מותרים לשימוש, אך אין לאפשר בשום מקרה הרמת הכדורון בעזרת מגנט.

סעיף 4 – רישיונות

לפני תחילת תחרות, כל שחקן חייב להציג את כרטיס השחקן שלו. השחקן חייב להציג את כרטיס השחקן לפי דרישה של שופט, או של יריב, אלא אם הכרטיס נמסר לשולחן הבקרה של התחרות.

משחק

סעיף 5 – חוקי המגרש

פטנק משוחק על כל מגרש. למרות זאת, על פי החלטת הוועדה המארגנת או השופט, הקבוצות עשויות להתבקש לשחק על מגרש מסומן. במקרה כזה, בתחרויות אליפות לאומיות ובתחרויות בינלאומיות, המגרש חייב להיות בעל מימדי המינימום הבאים: 15 מ' אורך X 4 מ' רוחב.

בתחרויות אחרות רשאיות ההתאחדויות להתיר שינויים בהתייחס למידות המינימום הללו, בכפוף לכך שלא יפחתו מ- 12 מ' X 3 מ'.

כאשר מגרשי משחקים מסומנים מקצה לקצה, קוי המגרש המשותפים למספר מגרשים מוגדרים כקווי פסילה.

כאשר מגרשי המשחק מתוחמים במחסום, זה, חייב להיות במרחק מינימום של 1 מ' מהקו החיצוני של שטח המשחק.

משחקים מתנהלים עד 13 נקודות, עם אפשרות שמשחקי ליגה ושלבים מוקדמים יתנהלו עד 11 נקודות.

תחרויות מסוימות אפשר לארגן לפי משחקים מוגבלי זמן.

סעיף 6 – התחלת משחק – חוקים בהתייחס למעגל עמדת ההטלה

על השחקנים לערוך הגרלה כדי להחליט איזו קבוצה תיבחר את המגרש ותהיה הראשונה להטיל את הכדורון (קושונה).

אם המגרש נקבע על ידי המארגנים, הכדורון חייב להיות מוטל על אותו מגרש. הקבוצות הנוגעות בדבר לא ישחקו במגרש אחר ללא רשות השופט.

שחקן בקבוצה שזכתה בהגרלה בוחר את נקודת ההתחלה ומסמן או ממקם מעגל על הקרקע באופן שרגליו של כל שחקן יכולות להתאים במלואם לתוך המעגל. אולם, קוטרו של מעגל מסומן לא יהיה קטן מ- 35 ס"מ או גדול מ- 50 ס"מ. כאשר משתמשים בטבעת עגולה, זו חייבת להיות קשיחה ובעלת קוטר פנימי של 50 ס"מ (אפיצות: ± 2 מ"מ).

שימוש בטבעות מוכנות יהיה לפי החלטה של המארגן שחייב לספק אותן.

מעגל זה, המיועד לשלוש הטלות כדורון רצופות המותרות לקבוצה, חייב להיות מסומן (או ממוקם) במרחק העולה על מטר אחד מכל **מכשול**, ובתחרויות על מגרשים פתוחים, לפחות במרחק שני מטר ממעגל הטלה אחר שבשימוש.

הקבוצה שעומדת להטיל את הכדורון (קושונה) חייבת למחוק את כל מעגלי הטלה הסמוכים למעגל שבו היא עומדת להשתמש.

את החלק הפנימי של מעגל ההטלה מותר לנקות לחלוטין מכל חפץ/ אבן וכדומה עד סוף המשחקון, אך יש להחזירו למצב תקין בתום המשחקון.

מעגל ההטלה נחשב כחלק מתחומי המגרש.

רגלי השחקנים חייבות להימצא לגמרי בתוך המעגל, ללא נגיעה בקו היקף המעגל, ואסור שיעזבו אותו או שיורמו מהקרקה עד שהכדור שהוטל נוגע במגרש. אין לגעת באדמה שמחוץ למעגל עם חלק כלשהו של הגוף.

כיוצא מן הכלל, שחקן המוגבל באיבר תחתון של גופו מורשה להציב רק רגל אחת בתוך המעגל.

לשחקנים שמטילים מתוך כסא גלגלים, לפחות גלגל אחד (זה שבצד של הזרוע המטילה) חייב להימצא בתוך המעגל.

הטלת כדורון מטרה (קושונה) על ידי אחד מחברי הקבוצה אינה מחייבת את אותו השחקן להיות הראשון שמשחק.

סעיף 7 – מרחקים תקינים להטלת כדורון המטרה (קושונה)

כדי שהטלת כדורון המטרה (הקושונה) תחשב תקינה, חייבים להתקיים התנאים הבאים:

(1) המרחק בינו לבין שפתו הפנימית של מעגל ההטלה חייב להיות בין:

4 מטרים מינימום ל-8 מטרים מקסימום לילדים.

5 מטרים מינימום ל-9 מטרים מקסימום לקדטים.

6 מטרים מינימום ל-10 מטרים מקסימום לנוער ובוגרים.

(2) מעגל ההטלה חייב להיות במרחק מינימום של 1 מטר מכל **מכשול**.

(3) כדורון המטרה (הקושונה) חייב להיות במרחק מינימום של 1 מטר מכל מכשול ומהגבול הקרוב ביותר לשטח המגרש אסור למשחק.

(4) על כדורון המטרה להיות גלוי לעינו של שחקן הניצב עם שתי רגליו בתוך המעגל וגופו זקוף לחלוטין, במקרה של מחלוקת בנוגע לנקודה זו, השופט יכריע באופן סופי, ללא זכות ערעור, באם כדורון המטרה נראה לעין.

במשחקון הבא, המעגל (עמדת ההטלה) ישורטט במקום בו היה כדורון המטרה בתום המשחקון הקודם, למעט במקרים הבאים:

- המעגל נמצא במרחק פחות מ-1 מטר ממכשול כלשהו או מגבולות שטח אסור למשחק.

- אין אפשרות להטלת כדורון המטרה למרחקים התקינים.

במקרה הראשון השחקן יסמן **או ימקם** את המעגל במרחק התקני המינימלי מהמכשול או משטח אסור למשחק.

במקרה השני, השחקן רשאי לסגת לאחור לאורכו של הקו הכללי בו התנהל המשחקון הקודם, **מבלי לחרוג** מהמרחק המכסימלי המותר **להטלת הכדורון**. הזדמנות זו ניתנת רק במקרה שאין אפשרות להטיל את כדורון המטרה (קושונה) למרחק המקסימלי, בכיוון כלשהו.

אם לאחר 3 הטלות רצופות ע"י קבוצה כלשהי, כדורון המטרה לא הוטל בהתאם להוראות שהוגדרו לעיל, עובר כדורון המטרה לקבוצה היריבה ל- 3 ניסיונות הטלה, וכן מותר לה להסיג את המעגל לאחור בהתאם למתואר בפסקה הקודמת. מקומו של מעגל ההטלה לא ישתנה עוד אם גם קבוצה זו לא הצליחה ב- 3 ניסיונות ההטלה שלה.

משך הזמן המירבי להשלים 3 ניסיונות הטלה אלה הינו דקה אחת.

בכל מקרה, לקבוצה שהפסידה את כדורון המטרה לאחר 3 הטלות ראשונות נשמרת הזכות להטיל את הכדור הראשון.

סעיף 8 – חוקיות הטלת כדורון המטרה

אם כדורון המטרה שהוטל פוגע בשופט, שחקן, צופה, בעל-חיים או בכל חפץ המצוי בתנועה, ההטלה תחשב למבוטלת ויש לבצע הטלה חוזרת מבלי שהטלה זאת נחשבת כאחת מ- 3 ההטלות להן זכאית הקבוצה או זכאי השחקן.

אם לאחר הטלת כדורון המטרה, מטילים כדור ראשון, היריב רשאי עדיין לערער על תקניות מיקומו. אם ההתנגדות מתקבלת, מטילים שוב את כדורון המטרה והכדור מוטל מחדש.

כדי שתתאפשר הטלה חוזרת של כדורון המטרה, על שתי הקבוצות להגיע להסכמה באשר לאי – תקיפותה של ההטלה או על השופט להחליט על כך. אם קבוצה מסוימת פועלת אחרת, היא מפסידה את זכותה להטיל את כדורון המטרה (קושונה).

אם גם הקבוצה היריבה הטילה כדור, כדורון המטרה ייחשב תקף וכל התנגדות (ערעור) לא תתקבל.

סעיף 9 – פסילת כדורון מטרה (קושונה) במהלך משחקון

כדורון המטרה נפסל בששת המקרים הבאים:

(1) כאשר כדורון המטרה הוסט ממקומו לשטח פסול למשחק, אפילו אם הוא חוזר למגרש החוקי. כדורון מטרה הנמצא על גבול המגרש החוקי - תקף. הוא יהיה פסול אם עבר במלוא היקפו את גבולות המגרש החוקי או את קו פסילת כדור, ז"א כאשר הוא נמצא במלואו מעבר לקו זה (Ligne de perte) כאשר צופים בו בדיוק מעליו. שלולית מים בה צף כדורון המטרה, מוגדרת עפ"י תקנון זה לשטח פסול למשחק.

(2) כאשר כדורון המטרה, שעדיין נמצא בתחום החוקי של המגרש, הוסט ולא נראה לעין ממקום המעגל (עמדת הטלה), כפי שמוגדר בסעיף 7. למרות זאת, כדורון מטרה מוסתר ע"י כדור משחק אינו פסול. השופט רשאי להיזיז זמנית כדור ע"מ לקבוע שכדורון המטרה נראה לעין.

(3) כאשר כדורון המטרה הוסט למרחק העולה על 20 מטר (נוער ובוגרים) או 15 מטר (קדטים וילדים), או כאשר הוא נמצא בפחות מ- 3 מטר ממעגל ההטלה.

3) כאשר במגרשים מסומנים, כדורון המטרה חוצה יותר ממגרש אחד הגובל בצד המגרש הנמצא בשימוש, וכאשר הוא חוצה את קו סופו של המגרש.

4) במשחקים שמשוחקים לפי זמן קצוב במגרש "מסומן", כדורון המטרה חוצה את קו הסימון של המגרש.

5) כאשר כדורון מטרה (קושונה) מוסט לא נמצא, וזמן החיפוש אחריו חורג ל-5 דק'.

6) כאשר בין המעגל (עמדת ההטלה) לבין כדורון המטרה, נמצא שטח האסור למשחק.

סעיף 10 – הזזת מכשולים

חל איסור מוחלט על השחקנים להדק, להיזיז או לרסק מכשול כלשהו הנמצא בתחום מגרש המשחק. עם זאת רשאי השחקן שעומד להטיל את כדורון המטרה לבחון ואת נקודת הנחיתה ע"י הטחת אחד מכדוריו או כדוריה בקרקע לא יותר מ-3 פעמים. שחקן המתכוון להטלה, או אחד משחקני קבוצתו, רשאי למלא או לכסות גומה שנוצרה על ידי כדור אחד שהוטל קודם לכן.

על אי כיבוד הוראות הנ"ל, יוטלו על השחקנים העונשים המפורטים בסעיף 34 "משמעת".

סעיף 10א – החלפה של כדורון מטרה או כדור

אסור לשחקנים להחליף כדורון מטרה (קושונה) או כדור במשך משחק אלא במקרים הבאים:

1) כדורון המטרה או הכדור אינו נמצא, זמן החיפוש מוגבל ל- 5 דקות.

2) כדורון המטרה או הכדור נשבר. במקרה כזה, החלק הגדול יותר מבין השברים נלקח בחשבון. אם נותרו כדורים לשחק, הכדור שנשבר יוחלף מיידית, אחרי מדידה, אם זו נדרשת, בכדור או בכדורון מטרה בעל קוטר זהה או דומה. במשחקון הבא השחקן שכדורו נשבר יכול להשתמש בערכה חדשה מלאה של כדורים.

סעיף 11 – כדורון המטרה (קושונה) מוסתר או מוסט

אם, במהלך משחקון, כדורון המטרה מוסתר באקראי ע"י עלה או פיסת נייר, יסולקו אלה מתחום המגרש.

אם כדורון מטרה נייע הוסט בגלל משבי רוחות או לדוגמא בגלל שיפוע פני השטח, הוא יושב למקומו המקורי, בתנאי שזה סומן לפני כן.

יש לנהוג באופן זהה לאמור לעיל אם כדורון המטרה הוסט באקראי ע"י השופט, שחקן, צופה, כדור או כדורון שבא ממגרש משחקים אחר, בעל-חיים או כל חפץ נייד.

למען הסר ספק, על השחקנים לסמן את מיקומו של כדורון המטרה (קושונה). לא תתקבל שום תלונה בנוגע לכדורים או לכדורון מטרה אשר מיקומם לא סומן.

כדורון המטרה אשר הוסט ע"י כדור שמשוחק במשחק, הינו חוקי.

סעיף 12 – כדורון מטרה שנע למגרש אחר

אם כדורון מטרה עבר במהלך משחקו למגרש משחקים אחר שעליו מתקיים משחק, מתוחם או לאו, הוא ייחשב לחוקי בכפוף לתנאים סעיף 9 לעיל.

השחקנים המשתמשים בכדורון מטרה זה ימתינו, אם יש מקום לכך, עד אשר השחקנים הנמצאים במגרש האחר יסיימו את המשחק שלהם, לפני שימשיכו הם את המשחק שלהם.

השחקנים הקשורים ביישום הוראה זו נדרשים לנהוג בסבלנות ובנימוס.

במשחקו הבא הקבוצות המתחרות ימשיכו לשחק על המגרש שהוקצה להם וכדורון המטרה יוטל מאותו מקום שבו שהה לפני שהוסט ממקומו, בכפוף לתנאים המפורטים בסעיף 7.

סעיף 13 – יישום חוקים בעקבות פסילת כדורון מטרה

אם במהלך משחקו כדורון המטרה נפסל, אחת משלוש ההוראות הבאות תיושם:

(1) אם נותרו כדורים לשתי הקבוצות, המשחקו מבוטל.

(2) נותרו כדורים רק לקבוצה אחת, אזי קבוצה זו זוכה במספר הנקודות כמספר הכדורים שנותרו לה לשחק.

(3) לשתי הקבוצות לא נותרו כדורים לשחק, המשחקו מבוטל.

סעיף 14 – הצבת כדורון המטרה אחרי עצירתו

(1) אם כדורון המטרה שנפגע, נבלם או הוסט ע"י צופה או ע"י שופט, יש להשאירו במקומו.

(2) אם כדורון המטרה שנפגע, נבלם או הוסט ע"י שחקן בתחום השטח החוקי של המשחק, על היריבה לבחור באחת מהאפשרויות הבאות:

(א) להשאיר את כדורון המטרה במיקומו החדש.

(ב) להשיב את כדורון המטרה למיקומו המקורי.

(ג) להציב את כדורון המטרה בכל מקום בהמשכו של קו הנמתח בין המקום המקורי אל

מיקומו החדש, ובלבד שיימצא בתחום המקסימלי של 20 מטר ממעגל ההטלה (לנוער

ובוגרים, 15 מטר לקדטים וילדים) ובאופן שניתן יהיה לראותו.

הוראות תת הסעיפים ב' ו- ג' ישימות רק אם מיקום כדורון המטרה סומן לפני כן. במקרה שלא סומן מיקום כדורון המטרה, זה יישאר במקום בו הוא נמצא.

אם כדורון המטרה, לאחר שנפגע, עובר במסלולו לשטח תחום אסור וחוזר למגרש בו מתנהל המשחק, הוא יחשב כפסול ובמקרה זה יש ליישם את ההוראות סעיף 13.

כדורים

סעיף 15 – הטלה של הכדור הראשון והבאים אחריו

הכדור הראשון במשחקו יוטל על ידי שחקן הקבוצה שזכתה בהגרלה או הקבוצה שזכתה בנקודות במשחקו הקודם. בהמשך תטיל את כדוריה הקבוצה שאינה אוזרת בנקודה.

השחקן אינו רשאי להיעזר בשום חפץ, או לשרטט קו על המגרש כדי להורות אופן הטלת כדור או לסמן את מקום נפילתו. בזמן ששחקן מטיל את כדורו האחרון, אסורה עליו נשיאת כדור נוסף בידו השנייה.

את הכדורים יש להטיל אחד בכל פעם.

כדור שהוטל אינו יכול להיות מוטל שוב. אולם, חובה להטיל מחדש את הכדורים שנעצרו ו/או הוסטו שלא בכוונה ממסלולם שבין המעגל (עמדת ההטלה) וכדורון המטרה, על ידי כדור או כדורון מטרה אשר הגיח ממגרש אחר, או ע"י בע"ח או ע"י חפץ נייד כלשהו (כדורגל וכיו"ב) ובמקרה שהוגדר בסעיף 8, פסקה שניה.

חל איסור להרטיב את הכדורים ו/או את כדורון המטרה (קושונה). לפני הטלת כדור, על השחקן להסיר ממנו כל אבק או בוץ או כל דבר שנמצא עליו, שאם לא יעשה זאת הוא מסתכן בהטלת עונשים המצוינים בסעיף 34. אם הכדור הראשון שהוטל יוצא מתחום שטח המגרש, על היריב לשחק ראשון ואחריו לסירוגין כל עוד לא ימצאו כדורים במגרש החוקי. אם אחרי צליפה (TIR) או התקרבות (POINT) אף כדור לא נותר בין תחומי גבולות המגרש החוקי, יופעלו ההוראות שבסעיף 28 המתייחסות לכדורים שנמצאים במרחק שווה מכדורון המטרה.

סעיף 16 – התנהגות שחקנים וצופים במהלך משחק

במשך הזמן החוקי המותר לשחקן להטיל כדור חייבים הצופים והשחקנים לשמור על שקט מוחלט. היריבים חייבים לא ללכת, להניע ידיים ולא לעשות כל דבר שעלול להפריע לשחקן שעומד לשחק. רק לשחקני קבוצתו של הניצב בעמדת ההטלה מותר לעמוד בין עמדת ההטלה לבין כדורון המטרה. שחקני הקבוצה היריבה חייבים להישאר מעבר לכדורון המטרה (קושונה) או מאחורי השחקן, ובשני המקרים, בצד ביחס לכיוון המשחק ובמרחק של 2 מטר לפחות האחד מהשני. השחקנים שלא מקיימים הוראות אלה עשויים להיות מורחקים מהתחרות, אחרי אזהרה מהשופט, אם ימשיכו להתנהג כך.

סעיף 17 – הטלת כדורים מחוץ לגבולות המגרש החוקי

חל איסור מוחלט להטיל כדור לניסיון במהלך המשחק. שחקנים המפריים הוראה זו צפויים לעונשים המפורטים בפרק "משמעת", סעיף 34. במהלך משחק, כדורים היוצאים מעבר לתחומי המגרש המסומן נחשבים לתקפים (למעט במקרים שחלים עליהם הוראות סעיף 18).

סעיף 18 – כדורים פסולים

כל כדור שעובר לתחום שטח אסור פסול מאותו רגע. כדור הנמצא על גבול המגרש החוקי יחשב לכדור תקף. הכדור יחשב לגמרי פסול רק אחרי שעבר במלוא היקפו את תחומי המגרש החוקי, קרי כשהוא ניצב במלואו מעבר לגבול כאשר מביטים עליו ישירות מעליו. הוראה זו חלה גם כאשר במגרשים מסומנים הכדור במלואו חוצה יותר ממסלול אחד שלצד מסלול המשחק או כאשר הכדור חוצה את הקו התוחם את אורכו של מסלול המשחק. במשחקים של זמן קצוב המשחקים במגרש מסומן כדור נחשב פסול כשהוא חוצה במלואו את קו מסלול המשחק. אם כדור חוזר לתחומי שטח המגרש החוקי, בין עקב שיפוע של במגרש, או בגלל שהוא נתקל במסלולו במכשול כלשהו, נייד או ניח, כדור זה יוצא באופן מיידי מהמשחק וכל דבר אשר הוסט ע"י הכדור הזה אחרי שעבר בתחום הלא חוקי יוחזר למקומו. יש להוציא מיד מתחומי המגרש כל כדור שנפסל. עם זאת הכדור ייחשב לתקף ברגע שכדור אחר הוטל ע"י הקבוצה היריבה.

סעיף 19 - כדור שנעצר

כל כדור שהוטל ונעצר או הוסט ע"י צופה או השופט, יישאר במקום בו הוא נעצר.

כל כדור שהוטל, ונעצר או הוסט במקרה ע"י אחד משחקני הקבוצה לה שייך הכדור, ייחשב פסול.

כל כדור שהוטל ונעצר או הוסט במקרה ע"י שחקן יריב, יכול עפ"י בחירתו של השחקן המטיל להיות מוטל מחדש או להישאר במקום אליו הגיע.

כאשר כדור שהוטל למטרת צליפה או כדור שנפגע, נעצר או הוסט במקרה ע"י שחקן, השחקן היריב יכול:

(1) להשאיר את הכדור במקום בו נעצר.

(2) למקם את הכדור בנקודה הנמצאת בקו המשך הנמתח מהמיקום המקורי שלו למקום בו הוא נמצא, אבל רק בשטח כשר למשחק ורק בתנאי שהכדור סומן.

(3) שחקן העוצר בכוונה תחילה כדור הנמצא בתנועה נפסל מיידית, וכן גם קבוצתו במשחק הנדון.

סעיף 20 – זמן מאושר לשחק

לאחר הטלת כדורון המטרה, יש לכל שחקן פרק זמן של דקה להטלת הכדור שלו. פרק זמן קצר זה מתחיל מרגע שהכדור או כדורון המטרה הקודם נעצר, או איש צורך למדוד נקודה, מרגע סיום מדידה.

אותן הדרישות תקפות גם להטלת כדורון המטרה, שהוא דקה אחת ל-3 הזריקות. כל שחקן המפר הוראה זו יישא בעונשים המפורטים בסעיף 34 "משמעת".

סעיף 21 – כדור שהוסטו

אם כדור ניחן הוזז על ידי רוח או שיפוע הקרקע, למשל, הוא יוחזר למקומו. אותה הוראה חלה על כל כדור שהוסט שלא בכוונה ע"י שחקן, שופט, צופה, בע"ח או כל חפץ נייד שהוא. למען הסר כל ספק, על השחקנים לסמן את הכדורים. לא יתקבל שום ערעור הנוגע לכדור לא מסומן והשופט יחליט אך ורק ביחס למיקומם של הכדורים הנמצאים במגרש. אולם, אם כדור הוסט ממקומו ע"י כדור שהוטל במשחק הוא יהיה תקף.

סעיף 22- שחקן מטיל כדור שאינו שייך לו

שחקן המטיל כדור אחר מאלה ששייכים לו בעת המשחק מוזהר. הכדור שהוטל תקף אך חייבים להחליפו מייד, ובמידת האפשר בתום שלב המדידה. במקרה של הישנות אותו אירוע במהלך המשחק, הכדור של השחקן העובר את העבירה נפסל וכל אשר הוסט בדרכו יוחזר למקומו.

סעיף 23 – כדורים ששוחקו ממעגל לא נכון

כל כדור שהוטל ממעגל אחר מזה שממנו הוטל כדורון המטרה פסול, וכל דבר, אם סומן, שהוסט במהלך דרכו יוחזר למקום.

אולם, מותר ליריב ליישם את חוק היתרון ולהצהיר על הכדור כחוקי. במקרה זה, הכדור שהוטל למטרת התקרבות או למטרת צליפה, ייחשב לתקף וכל דבר אשר הוסט בדרכו יישאר במקומו.

נקודות ומדידות

סעיף 24 – הסרה זמנית של כדורים

לצורך מדידה לקביעת נקודה, מותר להזיז באופן זמני, לאחר סימון מיקומם, את הכדורים ואת המכשולים הנמצאים בין כדורון המטרה (קושונה) לבין הכדורים שיש למדוד. לאחר המדידה, הכדורים והמכשולים שהוסרו יוחזרו למקומם. אם המכשולים לא ניתנים להסרה, המדידה תתבצע בעזרת מחוגה.

סעיף 25 – מדידת נקודות

המדידה לקביעת הנקודה תתבצע ע"י השחקן ששיחק אחרון או ע"י אחד מחבריו לקבוצה. ליריבים עדיין יש זכות לבצע מדידה חוזרת אחרי שבוצעה ע"י שחקן זה. ללא קשר למצב הכדורים שיש למדוד, ובכל שלב במהלך המשחקון, ניתן לבקש את חוות דעתו של שופט והחלטתו תהיה סופית. מדידה חייבת להתבצע באמצעות כלי מדידה מתאימים, שכל קבוצה חייבת להחזיק ברשותה. באופן מודגש, חל איסור מדידה בעזרת רגליים. השחקנים המפרים הוראה זו צפויים לעונשים המפורטים בסעיף 34 "עונשים".

סעיף 26 – כדורים שהוזזו

אסור לשחקנים להרים כדורים חוקיים שהוטלו, לפני סיום משחקון. בסיום משחקון, כל הכדורים שהורמו לפני הסכמה על הניקוד פסולים. שום תלונה בנושא זה לא תתקבל.

סעיף 27 – הזזת הכדורים או כדורון המטרה (קושונה)

הקבוצה, ששחקן שלה מזיז את הכדורון או את אחד מהכדורים שהוטלו באופן שמשפיע על מדידה, מאבדת את הנקודה. אם, תוך כדי מדידה של נקודה, השופט פוגע או מזיז את כדורון המטרה או כדורהוא יחליט באופן שקול.

סעיף 28 – כדורים במרחק שווה מכדורון המטרה (קושונה)

כאשר שני הכדורים הקרובים ביותר לכדורון המטרה (קושונה) שייכים לקבוצות יריבות ונמצאים במרחק זהה מכדורון המטרה, יחולו שלושת ההוראות הבאות:

- 1) אם לא נותרו לשתי הקבוצות כדורים לשחק במשחקון, המשחקון מבוטל וכדורון המטרה (הקושונה) שייך לקבוצה שהטילה את כדורון המטרה במשחקון הקודם (המבוטל).
- 2) אם נותרו כדורים לקבוצה אחת בלבד, היא תטיל אותם ותזכה במספר נקודות כמספר הכדורים הקרובים יותר לכדורון המטרה (קושונה) מהכדור הקרוב ביותר של הקבוצה היריבה.
- 3) אם נותרו כדורים לשתי הקבוצות, הקבוצה שהטילה את הכדור האחרון שבה ומטילה כדור נוסף ואז הקבוצה היריבה, וכך הלאה לסירוגין עד שהנקודה תוקנה לאחת מהן. כאשר רק לאחת מהן נותרו עדיין כדורים יחול ההסדר שנקבע בפסקה הקודמת.

אם, אחרי השלמת משחקון, אף כדור לא נמצא בתחום המגרש החוקי, המשחקון מסתיים בתיקן אפס נקודות.

סעיף 29 – הסרת גוף זר שנדבק לכדורון מטרה (קושונה) או לכדור משחק

יש להסיר כל חפץ או גוף זר שנדבק לכדורון המטרה או לכדור משחק לפני כל מדידה לנקודה.

סעיף 30 – ערעורים

על מנת שערעור יתקבל באופן חוקי יש להגישו לשופט בלבד. עם סיום המשחק אין אפשרות יותר להגיש ערעור.
כל קבוצה אחראית לבדיקת הקבוצה היריבה (כרטיסי שחקנים, קטגוריות, מגרש המשחקים, כדורים וכו'...).

מ ש מ ע ת

סעיף 31 – עונשים בגין אי התייצבות קבוצות או שחקנים

בזמן ההגרלת סדר משחקי הקבוצות ובעת הכרזה על תוצאות ההגרלה, השחקנים חייבים להיות נוכחים ליד שולחן המזכירות. בתום רבע שעה אחרי ההכרזה על תוצאות ההגרלה, קבוצה שלא מופיעה על המגרש, נענשת בנקודה אחת שמוענקת לקבוצה היריבה. פרק זמן זה מופחת ל-5 דקות במשחקים שנערכים לפי זמן קצוב.
אחרי הקצבת זמן זו, העונש גדל בנקודה אחת לכל חמש דקות עיכוב.
עונשים אלה חלים גם במהלך התחרות אחרי כל הגרלה ובמקרים של חידוש משחק שהופסק מכל סיבה שהיא.
קבוצה שלא התייצבה במגרש תוך שעה ממועד תחילת המשחק או חידושו מוכרזת כלא משתתפת בתחרות.
קבוצה לא שלמה רשאית להתחיל במשחק מבלי להמתין לשחקן החסר; אולם אין לה רשות להשתמש בכדורים של השחקן החסר.
אף שחקן/נית אינו רשאי להעדר ממשחק או לעזוב את מגרש המשחקים ללא אישור השופט. אם דבר זה אינו מובטח, יופעלו ההסדרים המפורטים בסעיף זה ובבאים אחריו.

סעיף 32 – הגעה מאוחרת של שחקנים

אם לאחר תחילתו של משחקון מגיע השחקן החסר, הוא לא יכול להשתתף במשחקון המשוחק. הוא יוכל להצטרף למשחק רק במשחקון הבא.
אם שחקן חסר מגיע באיחור של יותר משעה לאחר תחילת משחק, הוא מאבד את כל זכויותיו לשחק במשחק זה.
אם חבריו לקבוצה מנצחים את המשחק הוא יוכל לשחק במשחק הבא ובתנאי ששמו מופיע מלכתחילה ברשימת המשתתפים בתחרות.
אם התחרות היא משחק ליגה, השחקן המאוחר יהיה רשאי לשחק במשחק השני ללא קשר לתוצאת המשחק הראשון.
תחילתו של משחקון נחשבת כאשר כדורון המטרה הוצב במגרש באופן חוקי.

סעיף 33 – החלפת שחקן

החלפת שחקן במשחקי זוגות, או החלפת שחקן אחד או שניים במשחקי שלשות, מותרת רק עד לפני ההכרזה הרשמית של תחילת התחרות (שריקה, ירי, הכרזה וכו'...), בתנאי שהשחקן או השחקנים המחליפים לא נרשמו קודם לכן לתחרות במסגרת קבוצה אחרת.

סעיף 34 – עונשים

בגין אי-ציות לחוקי המשחק יוטלו על השחקנים העונשים הבאים:

- (1) אזהרה;
- (2) פסילת הכדור שהוטל או יוטל;
- (3) פסילת כדור שהוטל או שיוטל והבא אחריו;
- (4) הרחקת השחקן המעורב מהמשחק;
- (5) פסילת הקבוצה המעורבת;
- (6) פסילה של שתי הקבוצות במקרה של קנוניה;

סעיף 35 – מזג האוויר רע

במקרה של גשם, חובה להשלים משחקון שהתחיל, אלא אם השופט, שהוא המוסמך היחיד, עם חבר השופטים, החליט להפסיקו או לבטלו בשל "כוח עליון".

סעיף 36 – שלב חדש של משחק

אם, לאחר הכרזה על שלב חדש בתחרות (סיבוב שני, סיבוב שלישי וכו'...) משחקים מסוימים לא הסתיימו, השופט, אחרי היוועצות בוועדה המארגנת, יכול להחליט לפי שיקול דעתו כל החלטה הנדרשת למהלך התקין של התחרות.

סעיף 37 – התנהגות בלתי ספורטיבית

הקבוצות שמתווכחות במהלך משחק, המפגינות התנהגות בלתי ספורטיבית וחוסר הערכה כלפי הציבור, המארגנים או השופטים, יורחקו המתחרות. הרחקה זאת עשויה להביא לפסילת התוצאות, כמו גם הטלת עונשים הקבועים בסעיף 38.

סעיף 38 – התנהגות בלתי הולמת

שחקן שיימצא אשם בהתנהגות בלתי הולמת, או גרוע מכך, בהתנהגות אלימה כלפי בעל תפקיד רשמי, שופט, שחקן אחר או צופה, צפוי לאחד או יותר מהעונשים הבאים, וזאת בהתאם לחומרת העבירה:

- (1) סילוקו מהתחרות.
- (2) ביטול כרטיס השחקן שלו.
- (3) החרמה או השבת הוצאות ופרסים.

העונש שיוטל על השחקן האשם יכול להיות מוטל גם על חבריו לקבוצה.

עונש 1) מוטל ע"י שופט.

עונש 2) מוטל ע"י חבר השופטים.

עונש 3) מוטל ע"י הוועדה המארגנת, אשר בתוך 48 שעות תשלח דו"ח עם ההוצאות והפרסים המועברים להנהלת ההתאחדות, אשר תחליט על ייעודם.

בכל מקרה, יו"ר הנהלת ההתאחדות הינו הפוסק האחרון.

כל שחקן נדרש להופיע בתלבושת הולמת (לא תורשה הופעה בגוף חשוף או ברגליים יחפות). שחקן שאינו מציית להוראה זו צפוי להרחקה מהתחרות לאחר שניתנה לו אזהרה מהשופט.

סעיף 39 – חובות השופטים

השופטים שמונו לפקח על התחרויות, ממונים להחלתם הקפדנית של כללי המשחק ושל ההוראות המנהליות המשלימות אותם. בסמכותם להרחיק מהתחרות כל שחקן או כל קבוצה שמסרבים לבצע את החלטותיהם.

הצופים בעלי כרטיס שחקן תקף או במעמד של שחקנים מושעים, אשר בשל התנהגותם מהווים מקור לתקריות על מגרש המשחק, ידווחו על ידי שופט לוועד המנהל של ההתאחדות. הוועד המנהל ההתאחדות ייזמן את הצד האשם או את הצדדים האשמים להופיע בפני ועדת המשמעת המוסמכת מטעם ההתאחדות אשר תקבע את העונשים שיחולו.

סעיף 40 – הרכב חבר השופטים והחלטותיהם

כל מקרה שאינו נכלל בתקנון זה יועבר לשופט אשר יכול להעביר זאת להכרעת חבר השופטים התחרות.

חבר השופטים מורכב משלושה חברים לפחות, אך לא יותר מחמישה. החלטות המתקבלות ע"י חבר השופטים אינן ניתנות לערעור. במקרה של שוויון קולות, קולו של יו"ר חבר השופטים יכריע.

הערה: חוקים אלו אושרו על ידי הקונגרס העולמי של FIPJP בדאקאר, סנגל בתאריך 14.11.2008.

הערה המתרגם (א. ורד): בכל מקום במסמך זה בו נכתב בלשון זכר הכוונה לשני המינים זכר ונקבה.